

Punatyttö ♥ porvaripoika

Ellinor Mendin Punikkityttö ja jääkäriupseeri oli suomalaista naissarjakuvaa – 1920-luvun alussa.

TEKSTI **VILLE HÄNNINEN**

Ellinor von Mend syntyi Viipurissa vuonna 1896. Hän oli vapaaherra Nikolai von Mendin ja tämän puolison Alinen tytär.

Aatelisneidon sarjakuvaharrastus virisi Sammonsaaressa, jossa perhe vietti kesää. Nuoren neidon sydän sykki kaikelle, mikä liikkui. "Kuvista päätellen hevoset, koirat, muodikkaat vaatteet ja automobiilit ihastuttivat vilkasta piirtäjätyttöä aivan erityisesti", kirjoittaa suomentaja Päivö Taubert.

Ilmeisesti hänen löytönsä oli *Punikkityttö ja jääkäriupseeri*, erittäin sarjakuvamainen kuvakertomus vuodelta 1920. WSOY julkaisi sen vuonna 1982, ensimmäistä kertaa. Sitä ennen tarina oli maannut tekijänsä ja tämän perikunnan pöytälaatikossa.

Esipuheessa "kustantaja" – nähtävästi Taubert – kertoo, että von Mend piirsi pöytälaatikoon kaikkiaan neljä pitkää sarjakuvatarinaa: *De fyra systrarnas äventyr*, *Generalskans äktenskap*, *Muriel* ja *Den öde ön* vuosina 1912–17.

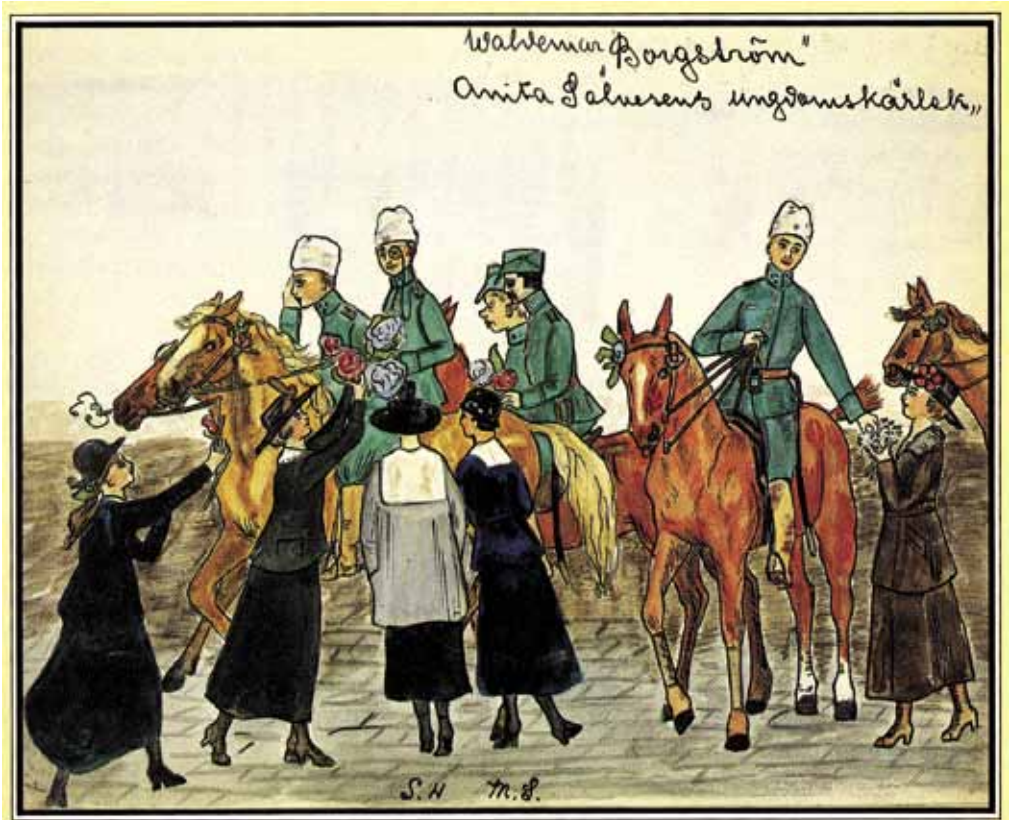
Punikkityttö ja jääkäriupseeri on niistä mielenkiintoisin miljöönsä ja kuvaamansa ajanjakson vuoksi. Kuvissa näkyy, miten 1910-luvun vauras viipurilaisperhe on elänyt ja pukeutunut. Von Mendillä ei ollut muodollista taidekoulutusta, mutta univormut ja vaatetus, keittiöt ja salongit on piirretty ihan eloisasti.

Tarina on kuin vanhasta Suomi-filmistä. Tohtori Salvesenin perhe saa kuulla, että heidän palvelustyttönsä Hilja on punikki. "Lahtarit" eivät mokomaa suvaitse, ja Hilja liittyy "Kuoleman pataljoonaan".

Hilja kohtaa kuitenkin tohtorin pojan, jääkäri-Hugon! Romanttinen, luokka- ja rintamarajat ylittävä rakkaustarina on selviö.

Ellinor Von Mendin lupaavasti alkanut – tosin julkaisupäätöksistä vaille jäänyt – "ura" jäi lyhyeksi. Hän meni naimisiin vuonna 1921 valkoisen armeijan mukana Viipuriin saapuneen insinöörin **Torolf Tollanderin** kanssa.

Avoliitto luonnollisesti katkaisi lapselliset piirrosharrastukset. Tosin von Mend sentään maalasi hiukan: "Aiheena olivat tällöin yksinomaan hevoset."

Waldemar Borgström, Anita Salvesenin nuoruudenrakkaus.

Punikkitytölle ja jääkäriupseerille voi virnistellä aivan vapaasti. Hyvinvoivasta perheestä tulevan hevostytön romantillinen fantasiakertomushan se on.

Toisaalta se on kiintoisa kuriositeetti, nuoren taiteilijan pitkä tarina aikana, jolloin naispiirtäjiä ei ollut nimeksikään. Eikä paljon muitakaan piirtäjiä. Suomalaisen sarjakuvan tarina oli vasta alussa. ●

PALSTALLA **VILLE HÄNNINEN** ESITTELEE SUOMALAISIA SARJAKUVA-ALBUMEJA.

